

GAZETACzasopismo wychodzi co drugą niedzielę
Adres Redakcji i Administracji Jarosław, Skrytka poczt. 44
Konto czekowe P. K. O. we Lwowie № 500.619Cena numeru
20 groszy**JAROSŁAWIANKA**

Prenumerata:

Roczna z przesyłką pocztową
wynosi . . . . . **5.— zł.**Półroczna z przesyłką poczt.
wynosi . . . . . **2.50 „**

Organ Rady Grodzkiej B. B. W. R. w Jarosławiu

Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca,
a listów nieopłaconych nie przyjmuje.

Ogłoszenia:

Podstawą obliczenia jest 1 mm. w jednym łamie.
Za miejsce wiersza milimetrowego
Na pierwszej stronie . . . . . 1 zł.
W tekście . . . . . 80 gr.
Nadesłane . . . . . 40 gr.
Ogłoszenia zwykłe . . . . . 16 gr.
Tabele lub zestawienia cyfrowe o 20 proc. więcej.

Idea przewodnia nowej ustawy samorządowej

Marcowa ustawa konstytucyjna, kładąc podwaliny ustroju naszej Rzeczypospolitej, zapowiada podział państwa dla celów administracyjnych na Województwa, powiaty oraz gminy miejskie i wiejskie, które mają w sobie zjednoczyć równocześnie funkcje najniższej państwowej jednostki administracyjnej z działalnością samorządu terytorjalnego.

Realizacją tej zapowiedzi jest wchodząca właśnie obecnie w życie ustawa o ustroju samorządu terytorjalnego, uchwalona przez sejm ustawodawczy podczas ostatniej kadencji, dzięki inicjatywie, pracy i wysiłkom grupy poselskiej BBWR. po uprzednich, wszechstronnych i gruntownych studiach nad organizacją i ustrojem samorządu lokalnego w państwach zachodnio-europejskich.

Myślą przewodnią ustawy jest powołanie jak najszerszego, lokalnego czynnika obywatelskiego, w postaci Rad miejskich i gminnych, zarządów miejskich oraz licznych ich komisji do współpracy nad rozwojem własnego miasta czy gminy wiejskiej z równoczesnym wykorzystaniem ich inicjatywy, usług i znajomości stosunków lokalnych dla celów ogólnopaństwowych.

Wprowadzenie tak pojętej koncepcji do ustawy zapewnia państwu współpracę i zainteresowanie się sprawami publicznymi jak najszerszych warstw ludności a niedopuszcza do walki i przeciwstawiania się mu, jak to miało miejsce i było możliwym w czasie obowiązywania dawnych ustaw krajowych, nierozgraniczających dość ściśle tych wzajemnych stosunków. Takie postawienie kwestji może nie być dogodnym dla samorządowców dawnego typu czy czynników odśrodkowych wrogich państwu, jest jednak koniecznym dla zunifikowania wszystkich działających w Rzeczypospolitej i zatarcia wyłaniających się różnic prowincjonalnych.

Z tych samych pobudek wprowadza ustawodawca na terytorjum całego państwa gminy zbiorowe, które pozyskawszy dla swego Zarządu odpowiednio kwalifikowane, inteligentne i rzutkie siły będą w możności, po zapewnieniu sobie odpowiednich dochodów, rozwinąć racjonalną i planową gospodarkę a przez nią zmienić oblicze dzisiejszej brudnej, zabłoconej wsi, zdanej bardzo często w swej gospodarce na łaskę półanalfabetów.

Chęć zapewnienia udziału w Zarządzie gminnym ludziom znanym ze swej działalności dotychczasowej a nie dopuszczanych do niego przez kliki i koterje władające często gminami, sprawiła, że ustawodawca wprowadza do Rady wybory proporcjonalne, umożli-

wiające nawet mniejszym grupom obywatelskim uzyskanie mandatów i wprowadzenie swych przedstawicieli, co przy dzisiejszej ordynacji wyborczej, bez poprzedniego uzyskania aprobaty i zgody kierownictwa tych klik, było najeźściej rzeczą nie wykonalną.

Wprowadzenie tego postanowienia do ustawy nastąpiło dla zapewnienia Radom ludzi niezależnych i świątliwych mogących bez uprzedzeń przeprowadzać kontrolę gospodarki gminnej, prowadzonej pod osobistą odpowiedzialnością przez przełożonego gminy (prezydent, burmistrz, wójt). Kontrola ta bowiem obok stanowienia norm i zasad doty-

czących zarządu sprawami gminy i jej gospodarki jest głównym obowiązkiem Rady.

Prócz kontroli własnej dokonywanej przez Radę i jej komisje, podlega Zarząd gminy nadzorowi samorządowych władz z wyższego rzędu i Władz państwowych. Rodzaj i formy nadzoru wyliczone są szczegółowo przez ustawę a do najważniejszych należą zatwierdzanie wyboru i zawieszanie w urzędowaniu prezydentów i burmistrzów, zatwierdzanie niektórych uchwał Rady, rozwiązywanie teje i powoływanie tymczasowych Zarządów gminnych.

Tak postawiona współpraca czynnika obywatelskiego z Władzami państwowymi stwarza dla samorządów piękne pole do pracy, która przy dobrej woli obu zainteresowanych czynników przyniesie jak najpiękniejsze rezultaty zarówno dla zainteresowanych nią ciał samorządowych jak i dla całej Rzeczypospolitej.

Ogłoszenie.

W dzienniku ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31/3 1933 Dz. U. Nr. 22. poz. 163 została ogłoszona ustawa z dnia 16 marca 1933 o Funduszu Pracy, z mocą obowiązującą od dnia 1/4. 1933. W myśl art. 26. teje ustawy podlega opłacie na rzecz Funduszu pracy czynsz osiągnięty z najmu mieszkań lub budynków niezależnie od ich przeznaczenia użytkowego. Opłata ta wynosi 0.5 % kwoty odpowiadającej sumie każdorazowo opłacanego czynszu.

Czynsz z mieszkań 1 i 2 izbowych nie podlega powyższej opłacie.

W ten sposób obliczone opłaty obowiązani są właściciele nieruchomości uiścić w Kasie tut. Urzędu Skarbowego lub za pośrednictwem P. K. O. na konto Nr. 502007, w ciągu drugiego miesiąca po upływie danego kwartału a więc za II kwartał 1933 (kwiecień, maj, czerwiec 1933) w ciągu miesiąca sierpnia 1933, za III. kwartał 1933 (lipiec, sierpień, wrzesień 1933) w ciągu października 1933 i t. d. i t. d.

Równocześnie z wpłatą opłaty obowiązani są właściciele nieruchomości złożyć w Kasie Urzędu Skarbowego wykaz sum otrzymanych tytułem czynszu w danym kwartale kalendarzowym, a wykaz taki ma zawierać następujące dane: Napis „Wykaz opłat od czynszu dzierżawnego za . . . . . kwartał 1933. . . . . z nieruchomości Nr. . . . . przy ul. . . . . w . . . . .” a następnie rubryki.

1) Lp. 2) Numer lokalu, 3) wysokość osiągniętego czynszu dzierżawnego w złotych i groszach, 4) opłata w złotych i groszach. 5) Uwaga.

W rubrykach ad 2, 3 i 4 muszą być wyszczególnione nazwiska i imiona poszczegól-

nych lokatorów z podaniem wysokości otrzymanego czynszu i obliczenia opłaty.

Wykaz ma być zaopatrzony w datę i podpis właściciela nieruchomości. O ile opłata nie zostanie wpłaconą w terminie, wówczas wymiaru opłaty dokona Urząd Skarbowy i ściąganie ją w drodze przymusowej zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych.

Winny wykroczenia przeciw przepisom wyżej cytowanej ustawy a w szczególności niezgodnemu obliczeniu i wpłacaniu opłat będą po myśli postanowień art. 33 tej ustawy karani grzywną do 2.000 zł. o ile dany czyn nie ulega surowszej karze według innych przepisów.

Naczelnik Urzędu Astanowicz.

Nawozy

sztuczne na sezon jesienny br. a to:

tomasynę belgijską, fosforyty rachowskie, kainit zwykły i pylasty, sól potasowa, superfosfat mineralny, azotniak mielony i granulowany, saletrę wapniową i sodową, siarczan amonu, saletrzak i „Nitrofos”,

w całowagonowych ładunkach wprst z kopalń i fabryk, zaś detalicznie z magazynu w Jarosławiu dostarcza Spółdzielnia

BANK ROLNICZY
z ograni. odp. w Jarosławiu.

Wpisujcie się na członków L. O. P. P.!

Wpisy przyjmuje powiat. sekretarz Koła L. O. P. P. p. kapit. Pieniążek, lub skarbnik p. radca Haut.

Kronika

Ministerstwo W. R. i O. P. wprowadza nowe jednolite umundurowanie młodzieży szkolnej, częściowo już od nowego roku szkolnego. Każda ze szkół będzie oznaczona numerem, który młodzież będzie obowiązana nosić na lewym rękawie munduru. Nasze zakłady średnie otrzymały następujące numery: Gimnazjum I № 554, Gimnazjum II № 555.

Z żałobnej karty. W ubiegłym tygodniu zmarł w Drohobycz tamtejszy notariusz a były uczeń gimnazjum jarosławskiego Julian Kurowski. Śp. Zmarły odegrał bardzo poważną rolę w organizacji wojskowego sądownictwa polowego w latach 1918—1921 kiedy to pełnił funkcje szefa służby wojskowo-prawnej sztabu generalnego. Śp. Zmarły interesował się żywo sprawami Jarosławia i gimnazjum I, którego wychowankom spieszył chętnie z ofiarną pomocą. Cześć Jego pamięci.

Budowa domu strzeleckiego w Nielepkowicach postępuje dzięki energii miejscowych działaczy naprzód. Obecnie budynek został wyprowadzony pod dach a komitet przystępuje do krycia dachu i wyprawy budynku wewnątrz. Znając rzutkość i przedsiębiorczość kierowników komitetu spodziewać się należy, że budynek jeszcze tego roku oddany zostanie do użytku. Mieści on dużą salę na zebrania, lokal sklepowy z mieszkaniem dla kierownika i pokoje dla świetlicy strzeleckiej, straży pożarnej i czytelní. Nowy dom Strzelecki stanie się siedzibą i ostoją życia kulturalnego i towarzyskiego w swej gminie.

Wycieczkę do Krakowa i Częstochowy organizuje w dniach 20 i 21 sierpnia tutejszy oddział Ligi morskiej i kolonjalnej. Zgłoszenia przyjmuje p. prof. Józef Knotz w biurze Rady Szkolnej przy ul. Kraszewskiego. Minimalne koszty podróży każą się spodziewać licznego udziału uczestników tej sympatycznej wycieczki.

Odmarsz 39 p. p. na manewry nastąpił w sobotę dnia 5 sierpnia. Odchodzący pułk żegnała liczna publiczność związana węzłami gorącej sympatii z pułkiem „dzieci jarosławskich“.

Z ruchu Strzeleckiego na Garba-

rzach. Życie oddziału strzeleckiego na Garbarzach rozwija się normalnie. Rzucona myśl budowy domu strzeleckiego przybierać zaczyna realne kształty, datki członków i sympatyków oddziału na ten cel płyną znaczne. W ostatnich dniach miała miejsce ocena komisyjna wartości parceli zakupić się mającej od Skarbu państwa pod budowę domu. Niska cena parceli ułatwi Zarządowi nabycie tejże już w najbliższym czasie i przystąpienie do budowy. Duże przedmieście Jarosławia, nie posiadające dotąd takiej placówki jak własny dom ludowy, pozyska ją i poprowadzi w przyszłości na tej wyżynie na jakiej powinna się ona znajdować.

Na kolonji Ligi morskiej w Jastarni bawi liczna grupa Jarosławiaków. Będzie ona otwarta jeszcze do końca sierpnia, spodziewać się należy, że osoby zamierzające wyjechać nad morze wykorzystają urządzenia kolonji, postawionej na jak najdogodniejszych warunkach dla publiczności. Opłata za całodzienne utrzymanie z noclegiem 2 zł. dziennie a zniżkowa taryfa kolejowa zachęca jeszcze niejednego do wyjazdu. Informacji udziela i wpisy przyjmuje sekretariat naszego oddziału Ligi morskiej w lokalu własnym przy ul. Słowackiego (naprzeciw Stadjonu).

Ciekawa parcelacja. W ostatnich latach rozparcelowany został, przynależny terytorjalnie do Muniny, obszar gruntów między klasztorem Niepokalanek, koszarami Daku, i gościńcem rządowym. Wprawdzie budynki i parcele obok tego gościńca położone są bez zarzutu, to nie można tego powiedzieć o dalszych, które maleją w miarę oddalania się od gościńca a zbliżania do klasztoru, by przy

samym murze tegoż przejść w jakieś przedtopowe kucze, niegodne nazwy domu mieszkalnego. Zabudowania te bez podwórzy, bez ustawowej odległości między domami drewnianymi, stykają się ze sobą okapami, ścianami tak, że nie przedstawiają żadnego bezpieczeństwa przeciw pożarowego. Na wypadek bowiem pożaru staną się w jednej chwili państwą płomieni, które obrócą w perzynę, z takim trudem, kosztem niedojedzonych kromek chleba budowany dach nad głową.

Winę tego, o pomstę do nieba wołającego niedbalstwa ponosi Urząd gminny w Muninie, który nie dopilnował parcelacji, zbagatelizował samą budowę domów mieszkalnych, nie postarał się o potrzebną dla tego obszaru ilość dróg, studni i td. Drugie wydanie tego samego błędu zapowiada się już w najbliższej przyszłości z okazji rozpoczęcia parcelacji obszaru dworskiego położonego po przeciwnej stronie głównego gościńca a dotknie ono znów w pierwszej linii naszych kolejarzy, robotników i drobnych przemysłowców, kupujących te parcele przy pomocy swych drobnych oszczędności.

Możeby obecny Urząd gminny, nie posiadający potrzebnego i odpowiedniego personelu technicznego wstrzymał się z udzielaniem uprawnień budowlanych do czasu, gdy będzie to mógł odpowiednio i rzeczowo przeprowadzić nowy aparat gminny, zorganizowany już na podstawie ostatnio ogłoszonej ustawy samorządowej.

Rozpisanie ofert. Dowództwo taborów wojskowych w Przemysłu rozpięło przetarg na budowę około 1600 m. parkanu w koszarach wojskowych w Radymnie. Informacji u-

Czemu kupuję w „Imperial“?

Bo wybór towarów największy
Bo ceny przystępne
Bo usługa sumienna
Bo dogodne warunki w splatach
Bo gatunek towarów najlepszy

K. Gottfried

Jezuici w dawnym Jarosławiu

Dziesiątkująca mieszkańców Jarosławia zaraza w r. 1622 zmusiła zakonników jezuickich do rozpuszczenia na jakiś czas uczniów i przerwanie nauk, w dwa lata później Tatarzy, zapuszczając zagony aż w okolice jarosławskie, niszczą doszczętnie dobra klasztoru, które znów niebawem bronić się muszą przed gromadami niepłatnego żołnierstwa, wałęsającego się po kraju wtedy, gdy wróg zagrażał ojczyźnie.²⁷⁾ Ledwie to minęło, okropna pożoga nawiedza w r. 1625 miasto, obracając w popiół fortuny mieszczańskie, niszcząc prawie całkowicie kolegium a znacznie uszkadzając kościół św. Jana.²⁸⁾

Zamożne kolegium dźwignęło z chwilowego zniszczenia w ciągu trzech lat, podobnie jaki niebawem odbudowało się prawie zupełnie miasto, obdarzone przez Annę Ostrogską nowymi przywilejami.²⁹⁾

Swej przychylności dla zakonu jezuickiego daje wojewodzina wołyńska nowy dowód przez oddanie Jezuitom jarosławskim miejsca

za miastem owianego sławą cudowności figury M. Boskiej. Wznosił się tam kościół muryrowany postawiony jeszcze przez pana na Jarosławiu Rafała z Iarnowa na miejscu starożytnej drewnianej kapliczki.³⁰⁾ Sławny cudownością przybytek Boży, ścigał zawsze ogromne rzesze pątników z miasta i dalszych okolic. Opieką otacza zamiejską świątynię każdorazowy proboszcz jarosławski, nie skąpił grosza dziedzice jarosławscy a niema poprostu ani jednego roku, w którymby ofiarność mieszczan jarosławskich nie przekazała kwoty pieniężnej odpowiedniej do zamożności albo drogocennych sprzętów do kościoła „polnego“ P. Marji.³¹⁾

Z biegiem czasu, gdy liczba pobożnych pielgrzymów rosła proporcjonalnie do sławy cudowności miejsca, okazała się potrzeba gorliwego zajęcia się „polnym“ kościołem, ponieważ kapłan przydzielony tu z kościoła parafjalnego nie wystarczał na religijne potrzeby cisnących się do stóp cudownej figury. Jako kandydaci do objęcia w posiadanie i opiekę zaniedbanej nieco placówki kościelnej zgłosili się znani ze swej żarliwości religijnej Jezuici jarosławscy. Starania ich u

możnej protektorki zakonu Anny Ostrogskiej, u której kredyt moralny mieli ogromny, zostały uwieńczone oddaniem im w posiadanie i opiekę „polnej“ świątyni w r. 1629. Pretensje proboszcza zostały zaspokojone parafją laszkowską, dziesięciną cetulską czy innemi hojnemi zapisami dziedziczki Jarosławia.³²⁾

Niebawem przeprowadzili zakonnicy jezuicy budowę obszernego klasztoru przy kościele dzięki wydatnej pomocy szcudroblivej Anny Ostrogskiej³³⁾. Gdy napływ pobożnych zwiększał się z każdym rokiem — Jezuici bowiem okazali się mistrzami w urządzaniu uroczystości i nabożeństw — rozpoczął zakon czynić starania, aby pięknie rzeźbioną, gotycką figurę P. Marji uznać po przeprowadzeniu urzędowych dowodów za cudowną³⁴⁾.

Stało się to w rok po śmierci Anny Ostrogskiej zmarłej w r. 1635, która swym zgonem przyniosła niepowetowaną stratę wszystkim, dla których hojną była dobrodziejką. Jak pełnem prostoty i powagi było życie tej „pokornej zakonnicy w pałacu“, tak wspinała była uroczystość pogrzebowa, którą wdzięczni Jezuici uczcili zmarłą wojewodzine

²⁷⁾ Rps. arch. m. jarosl. nr. 18 str. 48.
S. 1. r. pol. XVII 140 i 153.

²⁸⁾ rps. bibl. Jagiell. 270.

²⁹⁾ Rps. bibl. Ak. Um. 255.
rps. arch. m. jarosl. nr. 6.

³⁰⁾ dypl. pap. bibl. Un. lwow. 71.

³¹⁾ rps. arch. m. jarosl. nr. 17.

³²⁾ dypl. perg. bibl. Un. lwow. nr. 34.

rps. bibl. Un. lwow. Jezuitice I.

³³⁾ dypl. papier. bibl. Un. lwow. nr. 71.

³⁴⁾ dypl. papier. bibl. Un. lwow. nr. 45.

dziela zainteresowanym powyższe Dowództwo. Termin do wnoszenia ofert upływa o godzinie 12-tej w dniu 18 sierpnia.

Strzelcy na wodzie. Związek Strzelecki bierze udział w wielkim spływie „Przez Polskę do morza“. Jak cyfry wykazują Zw. Strzelecki jest ogromnie żywotną organizacją i na zew swych władz, które nieszczęśliwie w tym kierunku propagandy, ruszył ławą na start. Poszczególne Okręgi zgłosiły na spływ następujące ilości: kajaków, względnie łodzi: I-35, II-52, III-25, IV-9, V-60, VI-22, VIII-26, IX-14, X-12, XI-34, Śląsk-8, Stanisławów-11, Nowogródek-2, Łuck-5. Pozatem bierze udział 70 łodzi strzeleckich, które zgłosiły się wprost do komitetu spływu. Ogólna liczba jednostek wodnych zgłoszonych na spływ dochodzi do cyfry 394. Liczba uczestników wynosi około 700 strzelców. Według kilometrażu, jaki poszczególne osady odbywają największą liczbą przebytych klm. mogą wykazać się osady podokręgu tarnopolskiego, które miały po przebyciu do Gdyni 1248 klm. trasy, następne miejsca przypadają: osadom, Stanisławowskim 1200 klm. dalej lwowskim 1100 klm. a następnie nowogrodzkim 1041 klm. Jak widzimy wycieczka nielada. Ogółem osady strzeleckie przybędą grupowo przeszło 13,000 klm. wodą. Kajakowscy strzelcy po drodze rozpalają ogniska, dokoła których zbiera się przy strzelcach miejscowa ludność, słuchając śpiewów i gawęd. Podczas odpoczynków jak przewiduje program spływu — strzelcy słuchają pogadanek na temat turystyki wodnej, krajoznawstwa, wychowania fizycznego, historii i geografii. W spływie bierze udział 14 strzelców z tuł. Oddziału Garbarze, z 3-kajakami i 1 łodzią taborową.

W marszu szlakiem Kadrówki z Krakowa do Kielec wzięła udział reprezentacyjna drużyna Związku Strzeleckiego z Radymna.

Obchód Święta Organizacyjnego Zw. Strzeleckiego w Jarosławiu. Piękne tradycje sierpniowego dnia 1914 roku wiążącego się ściśle ze Zw. Strzeleckim, muszą być stale stawiane jako przykład ofiarnej służby dla Państwa. Na podstawie uchwały Naczelnej Rady Związku Strzeleckiego ustalającej dzień 6 sierpnia jako święto organizacyjne nasz Oddział Zw. Strzeleckiego im. gen. Wie-

wołyńską przy współudziale wielu znamienitych osób Rzplitej. Ciało zmarłej spoczęło w podziemiach kościoła św. Jana pod świętokrzyską kaplicą w pięknym marmurowym sarkofagu, zdobnym w ryty na srebrnej blasze napis, sprawiony przez Jezuitów zabrany później przez Austrjaków.³⁵⁾ Serce wojewodziny, zamknięte w cynowej urnie oddano do kościoła PP. Benedyktynów, którym zmarła kościół z klasztorem fundowała w r. 1611 na osobnej górze za miastem³⁶⁾.

Z trzech pozostałych córek Anny Ostrogskiej: Zofji Lubomirskiej wojewodziny krakowskiej, Katarzyny Zamoyskiej kanclerzowej koronnej i Anny Alojzy Chodkiewiczowej hetmanowej i wojewodziny wileńskiej, które w spadku po matce objęły jarosławskie dziedzictwo — właściwie naprawdę miastem opiekowała się tylko ta ostatnia. Owdowiała rychło po śmierci wielkiego hetmana litewskiego sławnego Jana Karola Chodkiewicza, stała się Anna Alojza trzecią z rzędu po swej babce i matce dobrodziejką jarosławskich Jezuitów, tylko, że względami szczególnymi cieszyła się na zmianę ich zamiejska rezydencja. Pozwoliło to za-

HOTEL „POLONIA“

(obok dworca kolejowego), TELEFON № 240

Gruntownie odnowiony —
Centralne ogrzewanie, łazienki

poleca pokoje po cenach umiarkowanych

czorkiewicza wraz z Oddziałem Górnego pdm. urządził uroczystość z programem następującym:

Zbiórka obu Oddziałów ćwiczących w świetlicy. Raport złożył Kdant p. Król J. p. prezesowi inż. Broniewskiemu, który w pięknych, twardej żołnierskich słowach wygłosił okolicznościowe przemówienie, przedstawiając znaczenie dnia historycznego i aktualnych zagadnień Państwa, wnosi okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta, p. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Jego Żołnierzy. Następnie Oddziały ćwiczące i Zarządy z prezesami Inż. Broniewskim, Leichtfriedem i Kaliczakiem udały się na plac ćwiczeń gdzie o godz. 20-tej następuje zapalenie stosu ogniowego. Oddziały i członkowie Zarządu ustawiają się a Kdant p. Król J. odczytuje rozkaz Komendanta Głównego Zw. Strzeleckiego Józefa Piłsudskiego z roku 1914 do strzelców Komp. kadrowej (zaszczyt służenia Ojczyźnie i podkreślenia również wobec ofiar w obronie Rzpl. Polskiej) następnie odczytuje rozkaz Obecnie Komendanta Głównego Zw. Strzeleckiego pułk. dypl. Rusina do organizacji Zw. Strzel. (aktualizacja zadań Zw. Strzeleckiego) z kolei odczytuje listę poległych kadrowiaków i odczytuje „tekst ślubowania“ powtarzany chóralnie przez obecnych a który brzmi: „W obliczu majestatu bohaterskiej ofiary złożonej z życia poległych za Ojczyznę, my wszyscy zebrani tutaj przyrzekamy uroczyste brać z nich wzór i wierne całym swoim życiem służyć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej“. Bezpośrednio

po ślubowaniu zebrani przy palącym ognisku odśpiewali hymn państwowy, rotę, I. Brygadę i jedną zwrotkę, „Hej strzelcy wraz“. Natem zakończono obchód ogniskowy, zagaszenie ogniska i odmarsz do swoich Oddziałów.

Nasi dorożkarze. Pojazdy naszych dorożkarzy są w przeważnej części, uosobieniem brudu i niechlujstwa a obrzydzenie i wstręt zbiera każdego, zmuszonego do korzystania z usług takiego pana. W ostatnich dniach, bardziej pomysłowi, uprzyjemniają jadącym do Sanu drogę widokiem i specyficznym zapachem swych od tygodni niepranych koszul.

Czas najwyższy, by ci „przemysłowcy“ zaniechali swych ultra „europejskich“ zwyczajów, jeżeli nie chcą narazić się na bojkot publiczności i represje Władz policyjnych.

Otwarcie lotniska w Kramarzówce. Staraniem komitetu przy Towarzystwie walki z gruźlicą, ze starostą jarosławskim p. Henrykiem Wąsem i burmistrzem miasta p. inż. St. Sierankiewiczem na czele, wybudowany został na Heluszu ad Kramarzówka okazały piętrowy budynek na pomieszczenie wypożyczonych kolonji wakacyjnych dla dziatwy z miasta i powiatu jarosławskiego. Obszerny gmach lotniska umożliwi w lecie pobyt 150 dzieciom każdego sezonu a solidna jego budowa ułatwi również miłośnikom sportu narciarskiego korzystanie w porze zimowej z doskonałych zjazdów narciarskich.

Zgodnie z programem, bezwzględnie po wykończeniu budowy gmachu, otwarto w nim w miesiącu lipcu kolonję dla 150 dziatwy wśród której specjalnymi pupilami zarówno wycho-

konnikom dokończyć budowy klasztoru, przebudować i rozszerzyć znacznie dawną gotycką świątynię w obszerniejszy, bardziej ozdobny kościół w modnym wówczas stylu barokowym³⁷⁾

Wkrótce i sama „polna“ rezydencja zamiejska otrzymuje królewskie uposażenie: stanowią je wsi okoliczne: Cetula, Munina, Głęboka, Radawa i Kruhel a nadto obszerne folwarki na ruskiem przedmieściu i na Brzostkowie³⁸⁾. Nie znaczyło to jednak, żeby A. A. Chodkiewiczowa zapomniała o innych świątyniach jarosławskich. I one otrzymywały dowody szczodroliwości pani hetmanowej, nie zbywało też na tem i samemu miastu.³⁹⁾

W stuletnią rocznicę założenia zakonu przypadającą na r. 1640 mogli się Jezuici jarosławscy pochwalić ładnym dorobkiem moralnym i materialnym. Z kolegum jarosławskiego rozchodzili się zakonnicy jezuicy na „łowy dusz“ na wschodnie i południowe ziemie Polski, stąd brały początek inne siedziby zakonne (Przemyśl, Lwów), stąd jakby z centrum rozchodziła się w dalekim promieniu kultura zachodnia, łańcisko-polska, oddziałyując także nad dwór dziedziców miasta a w niemałym stopniu na całe prawie życie kulturalne ów-

czesnego jarosławskiego mieszczaństwa. Jezuici bowiem nie zamykając się w celach klasztornych działali czynnie na terenie miasta nadając mu pewnego rodzaju swoistą barwę kulturalną. Neutralizowały się w ogniu rozpalonej przez zakonników jezuickich religijności, która w następnym wieku w płytką dewocję przeszła, zły wpływ życia handlowego, gdy od przybyszów wchłaniać musieli Jarosławianie wiele zepsucia moralnego, gdy kupiec obcy uczył mieszczaństwa oszustwa, przekleństw i całego mnóstwa przewinień, jakich pełne są jarosławskie księgi sądu miejskiego i jarmarczno⁴⁰⁾. Ale ciągnęli też mieszczaństwo ku sobie Jezuici z właściwą im umiejętnością rozstrząsania sumień, pociągały ku sobie nabożeństwa, garnęli się mieszczaństwo do sodalicy mieszczańskiej, istniejącej od r. 1609 przy świętojańskim kościele, pomnażali szeregi nowozałożonych bractw kościelnych: Bożego Ciała, św. Barbary i Dobrej Śmierci⁴¹⁾. Stowarzyszenia te powodowały znaczny odpływ wiernych z bractw parafjalnych, na co skarżyli się ówczesni proboszczowie jarosławscy. Rzec śmiało można, że Jezuici zawładnęli prawie całym życiem religijnym Jarosławia.

C. d. n.

³⁵⁾ rps. bibl. Ak. Um. 255., rps. bibl. Jagiell. 270. rps. bibl. Ossol. 207 i 400.

³⁶⁾ I. Rychlik. Kościół i klasztor PP. Benedyktynów w Jarosławiu, Jarosław 1903.

³⁷⁾ A. G. Z. Costr. Prem. nr. 2976. str. 31.

³⁸⁾ A. G. Z. Castr. Prem. I. 379 str. 2699.

³⁹⁾ rps. bibl. A. Um. 255.

⁴⁰⁾ Rps. arch. m. jarosł. nr. 1 i nast.

⁴¹⁾ rps. bibl. Ak. Um. 255.

wawców jak i działwy są chłopcy z Górnego Śląska, których przyjęto tu gorącym sercem i prawdziwą staropolską gościnnością. Te dwie zalety pozwolą miłym gościom wywieść, prócz zdrowia, jak najserdeczniejsze wspomnienia z naszych stron.

Z okazji zakończenia budowy wspomnień należy, że realizacji rzuconej myśli pospieszili z pomocą T. Wydział Powiatowy, Magistrat miasta, PP. Klementyna z Szembeków Górską, wiceminister Szembek, Witold Czartoryski oraz Dowództwo Garnizonu, którzy nie szczędzili ofiar na rzecz budowy. Kierownictwo teje spoczywało w ręku p. inż. Sierankiewicza, który spieszył na miejsce budowy, aby osobiście dopilnować wykonania prac wedle planów i projektów przez komitet postanowionych.

Rozpisanie wyborów do Izby rolniczej. P. Wojewoda lwowski rozpiął wybory do Izby rolniczej na dzień 10 września. Powiaty Jarosław - Lubaczów wybierają dwu radców. Lokal wyborczy znajduje się w sali posiedzeń Rady powiatowej. Rozpisanie wyborów do tej, tak obecnie pożądanej instytucji, wzbudziło duże zainteresowanie w sferach rolniczych naszego powiatu.

Ogłoszone w ostatnich dniach rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa grozi karą aresztu do jednego miesiąca lub grzywną do 500 zł. temu, kto dokonuje uboju zwierzęcia bez poddania go urzędowemu badaniu przed ubojem. Rozporządzenie to pojawia się w chwili, gdy w mieście naszym zakorzenił się zwyczaj bicia pokątnie bydła a zwłaszcza nierogacizny. Władze przemysłowe będą miały wielu klientów, którzy dotąd nie bacząc na zdrowie publiczności, dla oszczędzenia kilku złotych opłat gminnych, dopuszczały się karygodnych wykroczeń. Czy wiadomość o ogłoszonym rozporządzeniu ich obecnie od tej praktyki powstrzyma, należy wątpić. Całą nadzieję w wytępienie tej plagi pokładać należy w energii p. starosty Wąsa, który niedopuści do dalszego obchodzenia ustawy.

Skwer przed kioskiem p. Gilicińskiego znajduje się w stanie gorzej niż opłakanym. Kilka sadzonek, trochę zielonej trawy i estetyczniejsze od dzisiejszego ogrodzenie skweru tak dla samego kiosku jak i dla pryncypalnego punktu miasta zrobiłoby bardzo dużo. Wydatek niewielki, znieś go bez uszczerbku właściciel, gdyż obecny wygląd urąga wszelkiej estetyce.

ZNAKOMITE KONSERWY MIĘSNE

poleca

Fabryka bekonów i konserw mięsnych
BAKALARZ i Ska

W JAROSŁAWIU

Sklepy: Rynek, Plac Mickiewicza 1
oraz SKLEP FABRYCZNY
przy ul. PRUCHNICKIEJ

Codziennie świeże mięso
i wędlin v.

→ Ceny najniższe. ←

Przymusowe lądowanie. Dnia 3 bm. o godz. 7:45 wylądował na polach obok Sieniawy samolot wojskowy jedno płatowiec typu O. 2. D. Powodem lądowania miała być gęsta mgła nie pozwalająca na dalszy lot. Załoga, którą stanowili dwaj oficerowie z 1 pułku lotniczego, wyszła bez szwanku.

Na komisarjat w Jarosławiu doprowadzono Leona Hornera, przearesztowanego w Tarnowie pod zarzutem dokonania oszust na terenie naszego miasta. Osobnik ten znany jest w mieście naszej publiczności ze swego natrętnego narzucania się ze swą znajomością, którą usiłował następnie w najrozmaitszy sposób wykorzystać. Zagadkowy jest pobyt tego osobniku przez 3 lata w Berlinie w latach 1927 — 30, którego tajemnicę bada obecnie nasza policja.

Za awantury wyprawiane w restauracji Parzyświata przy ul. Franciszkańskiej i obrazę posterunkowego zostali aresztowani Eugeniusz Pelc, Fryderyk Szram oraz Stanisław Drozdowicz, prowizoryczny woźny Kasy Chorych, przedstawiający się za urzędnika tej Kasy. Skierowanie sprawy na drogę sądową umożliwi winnym rozmyślenie o niej czas dłuższy.

Ze sportu.

Piłka nożna.

30. VII. Ognisko - Resovia 1:1 (1:1). Towarzyskie spotkanie z dobrą drużyną rzeszowską, przyniosło zasłużony remis miejscowym. Gra naogół wyrównana, utrudniona została w drugiej połowie ulewną burzą. Bramki strzelili: Tyszarski dla Ogniska i Drozd dla Resovii. Sędziował p. Dr. Krajcarek z Przemysła.

5. VIII. Lekko-atleci AZS-u - Samopomoc akad. żyd. 6:1 (2:0). Mecz na cele samopomocowe zakończył się po ciekawym przebiegu zwycięstwem polskich akademików, którzy strzelili 6 bramek, nie wykorzystując szeregu dogodnych sytuacji. AZS zareprezentował poziom B-klasowy. Sędzia p. Arend. Widzów ponad 250.

6. VIII. S. K. S. 28 (Przemyśl) - Ognisko II. 0:2 (0:1). Zasłużone zwycięstwo rezerwy Ogniska, wzmocnionej graczami I drużyny, po mało ciekawej grze. Sędzia p. Król J.

Strzelec - Raz, Dwa, Trzy 4:1 (2:1). Interesujące spotkanie juniorów wykazało, że i w piłkarstwie mamy narybek, należy się nim tylko zaopiekować. Strzelec silniejszy fizycznie. Najlepszy na boisku Feret. Sędziował p. Stec.

22/VII. Dragos Voda (Cernauti) - Ognisko 3:2 (0:0). Mistrz Ligi rumuńskiej zareprezentował poziom naszej dobrej klasy „A” z krótką grą przyziemną, dobrem ustawianiem się i... nadmiarem kombinacji pod bramką przeciwnika. Ognisko grało ładniej niż w ostatnich meczach o mistrzostwo; najsłabszą częścią drużyny był napad, po przerwie dopiero wzmocniony Milczarkiem zdobywcą obydwu bramek w 70 i 88 min., najlepszą — pomoc z dobrymi Kubicą i Gogojewiczem, aczkolwiek grała zbyt defensywnie. Gole dla Rumunów pddły w 55, 65 i 86 minucie = wyróżniali się u nich bramkarz i obrońca. Sędziował dobrze Teleśnicki.

23/VII. Ognisko II - Ruch Przemysł 4:1 (3:1). Mistrz kl. B. Bramki dla miejscowych: Kucharski (1), Strzelbicki (1) i Onyszczuk (2). Sędzia: por. Zemanek.

Siatkówka.

III Mistrzostwa miasta Jarosławia w siatkówce Panów, urządzone w dniach 6 i 7 sierpnia na Stadjonie Sokoła przez AZS, dały wyniki: Tytuł mistrza na rok 1933 i nagrodę przechodnią poraż drugi zdobyła drużyna AZS-u, która nie przegrała żadnego spotkania, uzyskując w 5 grach 10 pkt. Vicemistrzostwo zdobyła opanowana drużyna Ogniska 8 pkt., która w decydującej rozgrywce przegrała z AZS-em 30:8 (15:2). III m. Sokół 6 pkt., IV AZS II. 4 pkt., V m. 39 pp. 2 pkt., VI strzelec w osłabionym składzie. Sędziowali zaproszeni pp.: prof. Ostapiuk, St. sie-

żant Janiak i Cena Br. Widzów ze względu na słabe zainteresowanie, mało. Poziom rozgrywek niższy, niż w poprzednich latach. Po raz pierwszy nie startowały drużyny: 3 pp., 24 pal., (na poligonie) i Droru.

Tenis.

16. VII. Ognisko - Resovia (Rzeszów) 6:4. W Resovii panowie stanowili klasę wyrównaną, ustępującą nieco miejscowej klasie czołowej — panie przedstawiły się słabiej. Z Ogn. wyróżnili się Wiercińska, Derczyński i Krieger, doskonale wypadł debiut turniejowy Wojciechowej, Bily grał b. ofiarnie i przegrał niezasłużenie, Sandig nie wytrzymał fizycznie 3 setów, z dużą ambicją grał Wojciech. Niesportowo postąpił Mond nie stając do gry na wyznaczonym przez sędziego naczelnego korcie.

Wyniki: Derczyński (O) - Eisenberg (R) 6:0, 6:2, Krieger (O) - Nieder (R) 6:4, 6:2, Bartik (R) - Sandig 6:4, 2:6, 9:7, Dzerowicz (R) - Wojciech (O) 6:3, 3:6, 6:4, Stafiej (R) - Bily (O) 6:3, 6:8, 8:6, Wiercińska B. (O) - Strassberżanka (R) 6:0, 6:1, Wojciechowa (O) - Gerlachówna (R) 6:1, 6:2, Derczyński, Sandig - Eisenberg, Stafiej 6:4, 6:4, Böhm, Bartig - Krieger, Stechler 3:6, 9:7, 6:3, Mehreówna, Mond-Strassberżanka, Stafiej 7:5, 6:3. Sędzią naczelnym był Dr. Hołejko.

23. VII. Ognisko - Resovia (rewanz w Rzeszowie) **6:4.** Niespodziewana przegrana aż 4 singli męskich: Krieger, Sandig i Dynowicz przegrali przez błędną taktykę, Wojciech przez niedyspozycję. Pewnie i ambitnie grała Wojciechowa, Wiercińska doskonała w mixcie, wyczerpała się w singlu, Derczyński grał oszczędnie ale dobrze. Rzeszowianie naogół lepsi, niż w Jarosławiu.

Wyniki: Derczyński - Böhm 6:0, 6:0, Eisenberg - Krieger 1:6, 6:4, 6:4, Bartik - Sandig 4:6, 6:0, 6:2, Nieder - Dynowicz 6:8, 6:0, 6:2, Dzerowicz - Wojciech 6:3, 6:2, Wiercińska - Strasberżanka 6:2, 8:6, Wojciechowa - Gerlachówna 6:4, 6:2, Derczyński, Krieger - Eisenberg, Nieder 6:3, 6:1, Sandig, Dynowicz - Böhm, Bartik 6:3, 6:4, Wiercińska, Derczyński - Eisenberg, Strasberżanka 6:2 6:3.

Lekka atletyka.

Wewnętrzna próba sprawności sekcji l. a. AZS-u odbyła się w dniach 24 i 26 bm, na Stadjonie Sokoła. Ze startujących wyróżnili się dobrą formą: Wróblewski, Kulczycki, Lorenc, Cena III, Bartoszko i Michalski.

Wanda Tokarowska

uczennica Konserwatorjum lwowskiego
udziela lekcji gry na fortepianie
w Jarosławiu, ul. Kilińskiego 17.

Unieważnia się zgubioną kartę rzemieślniczą wystawioną przez Starostwo w Jarosławiu do L. 34961. z dnia 11. XII. 1928. na nazwisko Bronisław Piekarski.

M a s a ż y s t a

egzaminowany i z praktyką

TEODOR RUSINKIEWICZ

przyjmuje zamówienia na wykonanie masażu leczniczego.

Adres: Jarosław — Pełkińska № 53.

Ogłaszanie

w „Gazecie Jarosławskiej”
jest najlepszą reklamą.